

[K. Helveg Petersen.]

blive uprøvede for at standse blodsudgydelserne og for at hindre sammenstød med Kina?

Det problem, der i det hele er ved at komme i forgrunden, er jo, at det er dette land, næppe Europa, der vil blive den tredje stormagt med alle de konsekvenser, det rummer. Det har intet med realpolitik at gøre i det lange løb at ville basere freden på en inddæmning af denne jordens folkerigeste nation, men det er jo det, der sker i øjeblikket. Kina er omgivet af amerikanske baser, og USA bombarderer ganske få kilometer syd for Kinas grænser. Et par fejltagelser, og krigen kan være i gang, en uendelig krig. Fortsætter denne indkredsning, og holder man fortsat Kina uden for FN, ja, så er det ikke et spørgsmål om Kinas egen skyld alene, men skylden må da i høj grad søges i den politik, der fra vestlig side føres imod Kina. Alt, hvad der kan gøres fra andre staters side for at bryde Kinas isolation, må gøres. Handelsforbindelser og kontakter af alle arter må indgå i disse bestræbelser, men først og sidst må vi, og det har regeringen gjort, ustandselig arbejde for, at Kina kan indtage sin plads i FN i stedet for Chiang Kai-shek-styret på Formosa.

Udenrigsministerens omtale af FN var kølig. Ministeren sagde, at FN indtager en fremtrædende plads, men mulighederne er begrænsede. Når mulighederne er begrænsede, ja, så skyldes det jo den kendsgerning, at nationerne ikke vil acceptere et internationalt retssystem. Nationalismen vokser i alle dele af verden. Hver nation eller gruppe af nationer er opfyldt af tanken om deres sags retfærdighed; ensidighed, mangel på evne til at sætte sig i den anden parts sted, er noget helt karakteristisk. Endnu er forståelsen for nationernes fælles interesse svagt udviklet i forhold til de kortsigtede egeninteresser, hver af dem forfølger.

Jeg skal om den mellemøstlige krise, som har været behandlet i FN, kun sige,

at jeg har ikke noget at føje til det, der er sagt i ministerens redegørelse. Der er i sikkerhedsrådet nu opnået enighed om nogle punkter holdt i generelle vendinger. Hadet og bitterheden vil gøre det vanskeligt at nå frem til en løsning, medmindre de to stormagter enes om at øve et sådant pres på de to parter, at forhandlinger kommer i gang.

Det er måske begrænset, hvad de små nationer kan gøre, men mæglerkontakter kan udføres med held, det har vi set før. I denne forbindelse bør den indsats, som udenrigsministeren øvede som formand for sikkerhedsrådet i de kritiske dage i juni, fremhæves. Man kan vel sige, at der i situationen var forudsætninger til stede for denne indsats, men jeg er helt overbevist om, at hans indsigt, flid og vilje på meget betydningsfuld måde spillede ind. Alt i alt et ganske udmærket eksempel på, at repræsentanter for et lille land kan udrette noget.

Ministeren omtalte nedrustningsspørgsmålet og fremhævede den betydning, en ikke-spredningsaftale har. Endnu er aftalen ikke sikret, og vi forstod på hr. Per Federspiel, at han var enig i, at der var mange indvendinger at gøre over for en aftale. En af de væsentligste indvendinger, der gøres, bygger på problemerne omkring kontrolspørgsmålet. Jeg tror, det vil lykkes at komme igennem til en aftale engang i det nye år, men jeg vil gerne føje et par bemærkninger til aftalen i øvrigt.

Aftalen må jo forudsætte, at stormagterne som et næste skridt indleder drøftelser om begrænsningen af antallet af offensive og defensive raketter. Hvis stormagterne fortsætter udbygningen af deres vældige atomvåbenarsenaler, ja, så vil de traktater, der allerede er indgået om forbud mod atomforsøg over jorden og fredeliggørelse af det ydre rum, blive bragt i fare. Den sovjetiske opbygning af et antiraketforsvar og den amerikanske beslutning om at påbegynde opbygningen af et tilsvarende system har haft en negativ indflydelse på de forhand-